

Otud, među gorepomenutim opisima ili atributima možemo razlikovati dve kategorije. Postoje oni koji su očigledno objektivni opisivači (pošto su merljivi sensorima, fizičkim ili ljudskim). To su sposobnosti (intelektualne, upravljačke, itd...) datog tipa, performanse automobila, zapremina njegovog prtljažnika, stepeni slatkoće i gorčine. Druga kategorija uključuje opisivače za koje izgleda skoro nemoguće odrediti proceduru merenja, uglavnom zbog toga što je ove pojmove vrlo teško definisati. To su estetika, dizajn automobila ili udobnost sedišta.

Ovaj neformalni uvod bi trebao da razjasni činjenicu da je problem u celini složen i da je povezan sa različitim naučnim oblastima.

2. Opšta definicija i povezane oblasti

Subjektivna procena je ograničena na slučaj kada kvalitet ne može direktno da se proceni nekim sensorom, ljudskim ili fizičkim, ili nekom dobro definisanom i ponovljivom procedurom. Pod ljudskim sensorom podrazumevamo eksperta osposobljenog i dobro obučenog za merenje datog kvaliteta, čije karakteristike su poznate kao kod fizičkog senzora. Pretpostavljamo da ovaj kvalitet ima multidimenzionalni karakter gde se svaka dimenzija zove opisivačem ili atributom. Svaki opisivač predstavlja i kvalitet objekta koji je idealno merljiv, ali može se desiti i da su neki opisivači i sami subjektivni kvaliteti (ne direktno merljivi), prema tome takođe multidimenzionalni. Sprovodeći ovaj proces do kraja, dobijamo drvo opisivača čiji listovi su svi direktno merljivi opisivači (objektivni opisivači). Ovakva konstrukcija je moguća jedino pod idealnim uslovima. U stvarnoj situaciji, može se postići samo približna vrednost sa ograničenim brojem opisivača. S obzirom na rekurzivni karakter ove reprezentacije, dovoljno je smatrati jedan kvalitet definisan skupom opisivača kao potpuno objektivna. Sa X označavamo kvalitet interesovanja, sa X_1, \dots, X_n n -objektivnih opisivača koji ga određuju. X_i predstavlja skup svih mogućih vrednosti (numeričkih, kvalitativnih, itd...) koje odgovarajući opisivač uzima.

Proces subjektivne procene zavisi ili je blisko povezan sa određenim brojem disciplina, koje ukratko navodimo ovde:

Multikriterijsko donošenje odluka, koje predstavlja studiju izbornih procedura uz uvažavanje nekoliko kriterijuma ili tački gledišta. Pruža solidnu teorijsku pozadinu za multidimenzionalni aspekt izbora.

Analiza podataka je drugo osnovno i obavezno oruđe ove oblasti, koje omogućava međuodnose među dimenzijama, osnovnim komponentama ili faktorima koje se proučavaju. Omogućava najsintetičnije moguće predstavljanje kvaliteta objekta koji se proučava.

Teorija merenja se bavi matematičkom osnovom čina merenja objekata. Omogućava numeričko predstavljanje odnosa među objektima koji se određuju.

Senzorska analiza omogućava kvantitativni pristup opisivača zasnovan na pet čula ljudske percepcije (ukus, miris, dodir, vid i sluh), i vodi do koncepta ljudskog senzora. Merenje se vrši od strane komisije osposobljenih sudija, tj. sposobnih da višestruko izmere opisivač sa prihvatljivim standardnim odstupanjem.

Fiziologija senzora proučava kako čula funkcionišu. Upućuje nas na sve faktore koji mogu da promene našu percepciju. Konačno, neka psihološka istraživanja su istakla nekoliko fenomena koji mogu, ponekad značajno, uticati na našu percepciju.

**----- OSTATAK TEKSTA NIJE PRIKAZAN. CEO RAD MOŽETE
PREUZETI NA SAJTU. -----**

www.maturskiradovi.net

MOŽETE NAS KONTAKTIRATI NA E-MAIL: maturskiradovi.net@gmail.com